

حقوق نفت و گاز
(قراردادهای گازی)

نویسنده: رضا جلیلیان
(مدرس دانشگاه)

سال ۱۳۹۹

www.ketab.ir

سرشناسه: جلیلیان / رضا

عنوان و نام پدیدآور: حقوق نفت و گاز (قراردادهای گازی) / رضا جلیلیان

مشخصات نشر: تهران - البرزفردانش ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۱۰ص - وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۲-۶۷۸-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: نفت - صنعت و تجارت - جنبه های حقوقی

موضوع: petroleum industry and trade—Legal aspects

موضوع: گاز - صنعت و تجارت

رده بندی کنگره: K/۳۹۱۵

رده بندی دیویی: ۳۴۳/۰۷۷۲

شماره ثبت: ۶۱۲۹۲۲۶ ملی

عنوان: حقوق نفت و گاز (قراردادهای گازی)

نویسنده: رضا جلیلیان

مشخصات نشر: تهران - البرزفردانش ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۲۱۰- رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۲-۶۷۸-۱

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپخانه / صحافی: نشاط

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

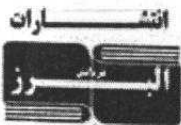
البرزفردانش:

ضلع شمال غربی پل سیدخندان - اول خیابان شقایق - بن بست اول - پلاک ۱۲ - واحد ۱۲

آدرس ایمیل: alborz22 887501@ yahoo.com

۲۲۸۶۰۲۶۰ - ۲۲۸۸۷۵۰۱

تلفن:

فهرست عناوین

بخش اول: مبانی و ماهیت قراردادهای فروش گاز

فصل اول: شناسه پژوهش

فصل دوم: امور حقوقی و قراردادهای و قراردادهای بیع

فصل سوم: مطالعه تطبیقی وضعیت حقوقی شرط تعهد به دریافت در قراردادهای

فروش و انتقال گاز

بخش دوم: اعتبار شرط در قراردادهای بین المللی و سازمان های بین المللی گاز

فصل چهارم: بررسی اعتبار شرط دریافت یا پرداخت در قراردادهای بین المللی

خرید و فروش گاز طبیعی

فصل پنجم: سازمان های بین المللی گاز

www.ketabchi.ir

مقدمه

با گذشت زمان و در عصر های مختلف سوخت های متفاوتی مورد استفاده قرار گرفته است . از چوب گرفته تا زغال سنگ ، نفت و مشتقات آن و گاز که این چرخش از چوب به زغال سنگ و از زغال سنگ به نفت و گاز به خاطر خصوصیت های مختلفی بوده که هر منبع انرژی نسبت به منبع ما قبل خود داشته است . برای مثال هر چه منبع سوختی از لحاظ میزان انرژی که آزاد می کند ، از لحاظ نیازهای تکنولوژیکی روز و از لحاظ ریسک محیطی مطلوبیت بیشتری داشته باشد ، آن منبع مورد توجه و استفاده بیشتری قرار می گیرد^۱

از میان همه منابع طبیعی ، گاز طبیعی از اهمیت و مطلوبیت بیشتری برخوردار می باشد چرا که در میان سوخت ها ، از لحاظ شیمیایی بالاترین نسبت هیدروژن به کربن را دارا است .^۲ به دلایل دلی ، انتشار گاز طبیعی در قرن ۲۱ انکار ناپذیر است :

۱. روز به روز منابع گاز طبیعی بیشتری در حال اکتشاف است به طوری که گاز طبیعی ، در قرن ۲۲ به مهمترین منبع انرژی طبیعی سوختی مبدل خواهد شد .^۳ به گزارش Oil & Gas Journal منابع گاز طبیعی کشف

¹ Morishima H., Natural Gas Bridging to the Future Energy , <http://cat.inist.fr>, 2006,p.

² Ibid

³ Ibid

⁴ Chapter 4 , Natural Gas , International Energy Outlook, Energy Information Administration Report (An Official Statistics from U.S Government) , 2006 , P.2 <http://www.eia.doe.gov>,

⁵ Morishima H., loc cit.

شده تا تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۰۶ ، حدود ۶/۱۱۲ تریلیون فوت مکعب می باشد که این رقم نسبت به تاریخ مشابه سال پیش از خود ، حدود ۱ درصد افزایش را نشان می دهد .

۲. گاز طبیعی ، با کاهش دی اکسید کربن (CO₂) و تثبیت ورود گاز های گلخانه ای به جو زمین ، می تواند تاثیر مثبتی در روند رو به رشد گرم شدن جهانی کره زمین بگذارد .^۱ با وجود این ، مصرف گاز طبیعی با نرخ رشد ۲/۱ درصد در هر سال کمی کمتر از مصرف زغال سنگ با نرخ رشد ۲/۵ درصد می رسد.

۳. گاز طبیعی ، انرژی است که می تواند در بسیاری از تکنولوژی ها و قسمت های مختلف صنایع مساوات از جمله در نیروی الکتریکی و همچنین مصارف خانگی مورد استفاده قرار گیرد .^۲ برای مثال ، بخش های صنعتی و نیروی الکتریکی و غیره بزرگترین مصرف کنندگان گاز طبیعی هستند . در سال ۲۰۰۳ ، بخش صنعتی ۴۴ درصد بخش نیروی الکتریکی ۳۱ درصد از مصرف جهانی گاز طبیعی را به خود اختصاص داده بودند . نرخ رشد استفاده از گاز طبیعی در بین سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۳۰ از ۲/۸ درصد در سال به ۲/۹ درصد در هر سال خواهد رسید .^۳

^۱ International Energy Outlook , op cit , p.

^۲ ibid.

۴. اگر گاز طبیعی بتواند از طریق شبکه جهانی عرضه گاز انتقال پیدا کند ، بسیاری از مردم می توانند از آن بهره مند شوند . در این خصوص ، روسیه همچنان بزرگترین صادر کننده گاز طبیعی در جهان است که صادرات خالص آن در سال ۲۰۰۳ ، ۶/۳ تریلیون فوت مکعب بوده که همه آن هم از طریق خط لوله منتقل شده است .^۱

با این حال ، در حقیقت امر ، گاز طبیعی مشکلات خاص خود را نیز دارا است . برای مثال ، عرضه و تقاضای بازارهای جهانی از گاز طبیعی کمتر از نفت می باشد و انتقال آن از محلی به محل دیگر بسیار پرهزینه و مشکل است ، به علاوه اینکه میزان انرژی که در حجم مشخصی از گاز می تواند تولید شود کمتر است .^۲

تقریباً سه چهارم گاز طبیعی جهان در خاورمیانه و اوراسیا قرار دارد . تا تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۰۶ ، روسیه با ۲۷/۵ ، ایران با ۱۱ و قطر با ۱۴/۹ درصد ، جمعا حدود ۵۹ درصد از ذخایر جهانی گاز را در اختیار دارند . در سایر نقاط جهان ، گاز طبیعی تقریباً به صورت منطقه به منطقه توزیع شده است . بنابراین ، در این میان ، ایران به عنوان دومین دارنده ذخایر گاز طبیعی در جهان ، دارای جایگاه خاصی از لحاظ انرژی می باشد ؛ فلذا باید بکوشد تا تولید بیشتری کرده و آن را در بازار جهانی عرضه کند . برای رسیدن به این منظور ، یکی از مهمترین برآوردها در این زمینه قرارداد فروش گاز می باشد که نیاز به تجزیه و تحلیل خاص حقوقی دارد ، علی الخصوص اینکه از لحاظ حقوقی در این زمینه کار تحقیقاتی صورت نگرفته است .

¹Morishima H., loc cit.

²Demirbas A., The Importance of Natural Gas as a World Fuel , Energy Sources , Part B: Energy and Planning , Vol.1, No.4 Taylor & Francis , Oct -Dec.2006 , p.413